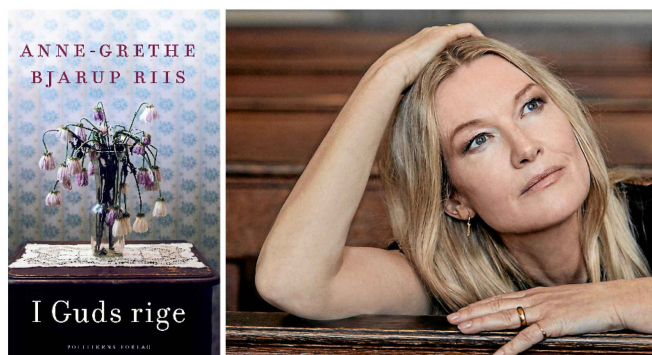

<https://k.dk/s/ljtx>

Bog

Anne-Grethe Bjarup Riis efterlader læseren med beundring over hendes mod

5 stjerner

Kristentroen spiller en rolle i Anne-Grethe Bjarup Riis' selvbiografiske roman. – Foto: Isak Hoffmeyer.

18. september 2020, kl. 0:00
Af Søren Hermansen, anmelder

Skuespilleren og filminstruktøren Anne-Grethe Bjarup Riis har skrevet en medrivende, modig og åben bog om sit barns sygdom

På forsiden af Anne-Grethe Bjarup Riis' selvbiografiske roman "I Guds rige" står der en glasvase med en buket blomster, hvis hoveder hænger nedad. Vasen står på en hæklet dug, der ligger på en lidt skramlet bordplade. Det er et ganske symbolsk stilleben. Der er ingen blade, der er faldet af, men det ser ud til, at buketten trænger til noget styrkende. Om lidt falder bladene, og livet går ud og bliver et med den slidte bordplade og den gamle dug. Nutid og fortid bliver fælles. Alt er tomhed, som Prædikerens siger det i Prædikerens Bog i Det Gamle Testamente.

Det er et ganske godt billede på romanen, der handler om Anne-Grethe Bjarup Riis' nutid og fortid. Hendes smukke blomster, hendes aktive liv begyndte at hænge, da hendes

otteårige søn Gilbert fik leukæmi og kom i en voldsom kemoterapibehandling, der varede cirka tre år – heldigvis med et godt resultat.

Anne-Grethe Bjarup Riis er født i 1965 i Midtjylland og er uddannet skuespiller med mange roller på teater, tv og film. Den nye selvbiografiske roman kunne godt have heddet ”Send mere nåde”, for den er én lang bøn om hjælp i en forfærdelig svær situation. Hvem beder man til, når livet er så truet, at det synes ubærligt?

Da Gilbert bliver ramt af sygdommen, begynder der at dukke mørke episoder og tunge billeder op i forfatterens bevidsthed fra opvæksten i Herning-området. Det er især fra tiden i Søby i de gamle brunkulslejre, hvor hendes far var svinepasser og moderen natsygeplejerske inde i Herning, der ligger godt en halv snes kilometer væk.

Det er denne kobling, der gør romanen interessant. Der er mange skildringer af sygdomsforløb, der stiller mennesker i svære situationer, og det kan være interessant nok, men her får man et ekstra lag af tilværelsens undertiden mærkelige sammensætning.

Anne-Grethe Bjarup Riis er det fjerde barn i familien. Det tredje barn, Marianne, døde tidligt og kastede sin skygge over Anne-Grethe. Moderens vedvarende sorg over at have mistet et barn bliver til en foruroligende adfærd over for især Anne-Grethe. Hele livet igennem er der tråde tilbage til det traume. Skildringen af opvæksten er et studie i menneskets mærkværdighed og utrolige evne til at overleve.

Romanen veksler mellem Rigshospitalet og hjemmet i Willemoesgade på Østerbro i København og så barndommen i Jylland. I den smukke Willemoesgade med de grønne træer begynder blomsterne at hænge. Det er hårdt for Anne-Grethe Bjarup Riis og hendes mand Bo. At leve med angsten og smerten over at se ens barn gå gennem den hårde behandling samtidig med at man skal være der for Gilberts storesøster, Yrsa, og en endnu ældre bror, Osvald, kræver mange kræfter, og slitagen bliver tydelig.

For Anne-Grethe Bjarup Riis bliver belastningen endnu tydeligere ved opdukningen af gamle hel- eller halvfortrængte barndomsminder. I kriser åbnes der ofte til gamle kriser.

Det er en meget modig og åben bog. At hun kalder den en roman, får en til at tænke på, hvor meget af stoffet, der vitterlig er selvbiografisk, eller om det er ment som en slags erindringsstrøm. Gentagne gange i bogen, dukker der ting op fra det mørke dyb, der bryder den pæne overflade. Der sker godt nok nogle hårde og ubegribelige ting i de gamle brunkulslejre.

Det er også en bog, der tør sætte kristentroen ind lige midt i sammenbruddet. Hele vejen igennem skriver Anne-Grethe Bjarup Riis bønner til Gud. Der er ingen sentimentalitet eller floskel-fromhed over det. Det er "bare" et menneskes enkle nødråb til Gud.

I begyndelsen af bogen funderer hun over, om Gilberts kræftsygdom er en straf sendt af Gud. Var hun for grådig, da hun ønskede et barn, selvom hun var over 40 år? Skulle hendes tre tidligere aborter ses som et varsel mod yderligere graviditeter? Da hun tænker sådan, skriver hun: "Hold dig fra mine børn, Satan!".

Der er noget Job over Anne-Grethe Bjarup Riis. Imens kriserne tårner sig op med Gilberts sygdom, og hun synes, hendes jyske familie ikke bakker nok op, og forholdet til ægtemanden bliver voldsomt, beder hun indtrængende til Gud. "Midt iblandt jer er Guds rige," siger Jesus. Mon det er det, Anne-Grethe Bjarup Riis mener med sin titel på romanen? Satan kan drive sit spil, og mennesker kan svigte og gøre livet sværere for hinanden, men Guds nåde og længslen efter den giver øjeblikke af livsblomster. En af disse livsøjeblikke bliver til hos hospitalspræsten på Rigshospitalet. Dér løsnes der op for det fortrængte håb.

Man flyver gennem bogen og sidder tilbage med beundring over forfatterens evne og mod til at tale om det mørke og modet til at turde regne med Gud.

Læs interview med forfatteren ved at klikke her. (<https://www.kristeligt-dagblad.dk/liv-sjael/det-er-de-basale-vaerdier-som-traeder-frem-i-afmagten>)